

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор
на шість місяців 10 кор
на чверть року 5 кор
на місяць 1 7/8 кор

За границею

на цілий рік 16 рублів
або 36 франків
на шість місяців 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАНА

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5 1/2 год. пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. І. п. Дембровського (Хорунжого). Експедиция місцевна в Агенції Соколовського в насалі Гапсмана.

Руконписи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надіславі» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Парляментарне положенє.

(X) Державна рада перервала свої засідання до вівторка, а тимчасом поодинокі клуби парламентарні відбували засідання, щоби зайняти становище супроти сучасного положеня. Клуб німецьких людовців відбув засіданє минувшої п'ятниці, на котрім раджено про постанову німецької чвїрки і одобрив сю постанову. Окрім того присвячено довшу розправу парламентарному положеню, а як запевнио Deutschnation. Corresp., проявила ся в сій розправі повна згода. Всі бесїдники прикладали велику вагу на німецьку єдність. Останню промову міністра-президента признано вчисти вдоволяючою, але ще не вповні вистарчаючою, щоби розвіяти недовіре Німців.

Др. Дершатта подав звіт про наради чвїрки, а з єго промови припали особливо ті місця до вподоби, в котрих зазначив переконанє всіх німецьких сторонництв, що в сучаснім критичнім положеню Німці повинні однодушно поступати. Пос. Добернїг висловив домаганє, щоби скликано нараду предсїдателїв клубів, на котрій уложено би програму найблизших праць в державній радї. Вислано також телеграму з признанєм Ерлерови.

З Інсбрука наспіли також вїсти, що остання промова міністра президента причинила ся там до значного успокоєня, позаяк тепер сподївають ся, що по фактичнім зачиненю правничого видїлу послїдує також з кінцем півроча і формальне єго знесенє, а зворот сей в користь німецьких домагань в промові міністра-президента приписують головно впливови і напорови німецьких людовців, тимго др. Ерлер був предметом овацій в Інсбруку.

Чехи займають все ще вижидаюче

становище, а молодеческий клуб видав окружник, в котрім звертає увагу на промову д-ра Ранди і між иншим каже: «Се зовсім зрозумїло, що др. Пацак у відповіди на промову міністра зазначив, що доперва будуччина скаже, чи дороги клубу і чеського міністра будуть рівнобїжні. Ся відповідь зовсім вистарчає для чеської суспільности. Она ясно вказує, що хвилеві політичні відносини ще не дають Чехам приводу до рішучого звороту. Покаже ся доперва, хто при сучасних відносинах довше видержить: чеські послї чи правительство, котрого шеф перед кількома днями вважав конечним зазначити, що наспіла хвиля рішеня».

Будова руско-народного театру.

(Конець).

Важна єсть для нас справа скорого здвигненя сьвятинї рускої музи драматичної, але важнїша нам честь народна, що велїда Комітетови будови так а не інакше рішити тую справу і тоє своє рішенє сею заявою подати до відомости загалу руского.

Ми сьвідомі того, що через зрєзигнованє з сеї субвенції справа будови театру буде утруднена — однак сьвідомі і сего, що народ руский зуміє сам власними силами достойно довершити розпочате дїло.

Alea jacta est! Дїло розпочате!

Заходами і фондами рускої суспільности закуплена прегарна площа, призбирані средства на розпочатє будови, і суспільність тая певна їй безпечно найде сили і средства, щоб довести се дїло до сьвітлого кінця!

Противники наші манять ся надїєю, що унеможливленє принятя субвенції краю, унеможливить і само дїло будови нашого театру.

Нашою річю, нашим обовязком єсть тепер показати, що так не буде, — що ми народ сьвідомий і культурний, котрий зуміє виконати то, що порішив!

Ми певні, що датки на цїль будови театру впливати будуть від тепер в потрібній висотї і в значно прискішенім темпі, — що суспільність наша зрозумїла і відчула, що се, що було доси справою єї культурної потреби, стало тепер питанєм єї чести народної!

Ми певні, що складки на цїль будови попливуть тепер зі всіх місць, зі всіх закутків краю нашого і що в короткім часї покрита буде висота страти надїяної субвенції краю.

Є у нас і більше засїбні одиниці, в численні вже інституції фінансові, в кінци незасїбний, але сьвідомий і патріотичний загал, котрий не раз дав уже докази, що малими лептами уміє здвигати великі інституції, осягнути високі цїли. До того загалу відзиваємось нинї в імя чести народної! Наш народний театр буде і мусить бути, бо сего бажає цїла сьвідома суспільність, сего бажає весь народ руский!

А здвигнений власними силами будинок буде неограниченою власністю народа. Сам наїд буде паном і господарем в своїй хатї і прийде час, коли з гєрдостою споглянемо на довершенє дїло та будемо бачити в нїм триумф народної сьвідомости і народної сили! І длятого не відняло нам анї енергїї анї надїї!

Зї здвоєною енергїєю, зі здвоєною надїєю повідомляємо о нашім рішеню народ руский, знаючи, що відповідь єго на ухвалу Сойму буде одвітом — достойним народа!

За комітет будови народного руского театру у Львові дня 25. н. ст. падолиста 1904 р.:

Др. Кость Левичий, голова. — др. Євген Олексичий, заступник голови. — Володимир Шухевич, заступник голови. — Василь Наїрний, Іван Чапельський. — Іларіон Огоновский. — Др. Стефан Федак. — Олександр Темницький. — Др. Микола Шухевич.

Письменська спадщина бл. п. Костя Горбала

подає Ол. Баранський.

Осьвідомлюванє народу, подїл праці.

(Конець).

I.

Стілько то нових, незначних справ змінилось і в одно змінєсь! Звісна річ, сьвіт не стоїть на місци; жите — то ріка, її хвилї текуть без перерви, несуть з собою дальше і цвїти і плоди, приносять всяку всячину, устелюють з неї нову верству плодної «почви» — чвж не стоїть труда і над марними річами (марницями) призадуматись? Відвернутись на хвилю від високої політики, котра так много сил абсорбує а звернутись до впрощєнь щоденного жита? Скажете et hoc faciendum et illud non omittendum. Але на те я такой своє скажу: Що власне се hoc є часто тою щинкою, без котрої будови тривало не здвигнете. Так примїром здаєть ся се марниця, запитати себе частїйше і серїозно, чим ледомагає ще непросьвічений наїд, а чим інтелїгенция, той природний єго представител в відношеню до него. Від голови аж до стопів прокидають ся ще тут і там чираки-боляки на нашім тілі народнім. Може ї не тут місце розводитись ширше над згадавими хибами, але одно належить

пригадати, як мало, дуже мало говорить ся і пишєсь об інтелїгенції нашій, чим вона могла і повинна бути — не яко репрезентант молодшого брата, але яко педагог-учитель. О скілько менї звісно, у вас ще ніхто не запитував, чи є або чи може бути яка педагогіка народна, якаб єї повинна бути задача, і як сю задачу в відносинах наших переводити. Радам в тїй матерїї бодаї кілька гадок почути від другяч, та неодає нагадає, в сю пору вони може ще не дозріли на стілько, щоб з ними, як бабі на торг таскатись.

Отжеж, не чекаючи, поки би хто розумнїший сї питання порушив, не могу повздержатись, щоби мої задушевнї гадки не виявити. Коли де в якїй суспільности заходить потреба, бути темному народови провідником — порадником — ментором і учителем, то у нас се тим більше пекуча справа, що тут накидують ся зі всіх сторін непокликані ментори і порадники, котрі не тільки хвилево обаламучують, але засївають в серци шкідливий бурян-деморвалїзацию, котрого екстирпация буде колись много праці коштувати — якаж на се рада можлива? От одна тільки звязь нерозривна може тревало обединити наїд і інтелїгенцію... то безперервнї, безнастаннї заходи і праці коло добра єго — докази давано на кождім кроці, що ми ємо дійсно братом старшим — просьвіщенїйшим, що нема у нас инчої самолюбивої або кастової гадки, власного при-

ватного ітересу, але тільки ітерес — добро загалу, народу. Кождий закине, так воно і водить ся — річ звана, кождий добрий патріот так сю справу пїймає. Не перечу, що воно так дійсно є. Але чи наші заходи наїд також видить? чи так нас розуміє, як ми єму толкуємо? можна сумнівати ся. Бо колиб так було — мусїлибсьмо зумітись над моральною стоїмостью «темного людю» — коли видимо, що він слухаючи і розуміючи нас — мимо того, не їде з нами — але напроти нас! Вибори — найяскравїша ілюстрация! Дарма тут звинятись обставинами нещасливими: прєсєєю чужих, ворожими агїтациями — мусить в таких результатах лежати лєогїка якась конечна... По моєму причина лежить в тїм, що простий чоловік звик за кождим по-такувати, а як прийде до дїла — їде туди, куди го якась сила понхне — чи правда — чи грїзба — чи намова, чи користь... Видно — сили моральної, перєсьвідченя нема... Іде на пр. до голосованя, сам не знає по що, робить, аби ся збути, хїба з одною думкою, щоби від напасти не пропасти — а щоби там люди свої інтелїгентнї не наговорили — він слухав — по-такував але без твердї віри в їх щирість — може ї ітерес чужий підозрїваючи. А чому? отз — бо чоловіка того або тих людий він бачить тільки при нагодї виборів — коли «голосів» потребують. Якже сему зарадити? Сьмійтесь — але треба учитись від... Охримовича... Робім так — але

Деж властиво безголове?

В ч. 253 «Діла» в статті «Радикальна партія гедівіва» були подані, і іншими газетами повторені та коментовані невірні факти між іншим і що до моєї особи. Се було зовсім натурально, бо ані «Діло», ані жадна інша газета не мала на радикальних зборах свого справоздавця; статтю написано в редакції на основі якихось привагидних інформацій людей, що очевидно не привикли числити ся зі словами ані з фактами. Я вислав д. 24 с. м. до «Діла» спростоване, але не можучи дождати ся його поміщення, яке булоб мало свою вагу вже хоч би й тому, що булоб відібрало «Dziennikowi polskiemu» можливість розширити сформулований «Ділом» під мою адресу докір безголова на весь загал Русинів і спеціально на всю національно-демократичну партію, прошу шан. редакцію «Руслана» не відмовити місця отсім моім рядкам.*)

В зїзді радикальної партії в неділю д. 20 с. м. я не брав участі і так само ніде й ні перед ким не заявив про своє приступлене до радикальної партії. Я взяв участь тільки в однім, надпрограмовім засіданню, що відбуло ся в понеділок д. 21 с. м. і мало на меті обговорення піднесеного мною на недільнім комерсі, отже в приватнім кружку питання, чи не варто би подумати про обновлене і реорганізацію радикальної партії. Засідане відбуло в тій сираві в понеділок також не рішило сього питання, але віддало його до розслідування спеціальній ad hoc вибраній комісії, яка має свої внески предложити новому зїздові.

Так само невірною передано в «Ділі» зміст промови, якою я мотивував потребу вибору такої комісії. Я говорив (по д-рі Даниловичу, отже доповнюючи його промову, а не навпаки, як подано в «Ділі») зовсім не про «опозиційність» ані про «угодовість» національно-демократичної партії, бо такі оклики відірвані від конкретних предметів: против кого і в яких річах опозиція, з ким і на чому угода, вважаю зовсім пустими фразами, негідними чоловіка, що говорить поважно про важне і дороге йому діло. Я підніс лише ось які три, по моєму, досить важні точки, що змушують мене, і це лиш одного мене бажати реконструкції хлопської радикальної партії.

1. Національно-демократична партія, хоч прийняла програму, до якої уложеня причивили ся головню др. Вол. Охримович і я, то про те доси не подбала про те, щоб опублікувати сю програму в способі доступний для широкого загалу, отже окремою брошурою, а також не сповнила своєї первісної ухвали — видати для селянства сю програму з докладними поясненнями. Часть тої праці, вложену на мене, тобто поясне-

*) Вдоволяємо бажанню шан. автора, уважаючи відмову місця задля річевого спростованя і поясненя си рави простим терором монополю, який замість лучити своїх людей — розєднує їх та провадить у ворожі та чужі табори. — *Ред.*

з щирою волею послужити — не як Охри. се для себе самого робить — і помимо того знаходить віру... а результат буде инчий. Треба організуватись... читальням — *Kółka m. g. o. l. n.* Де не мож інакше входити в *kółko* — завязувати свої... в одно з народом зживатись — радити... помагати — так виробить ся довіра.

На те треба поділу праці — і розмежеваня терену. Одиниці способні до сеї або тої праці — най ті пильнують на однім і тим самим терені. Хто чим може причинитись. А вже не всі можуть кандидувати! Їх діло — протерти — прорубати дорогу для кандидата. Він сам не сьміє сидіти за кулісама. На него спадає може найбільший обовязок — просьвітити і помочи у всіх потребах... Тоті потреби треба знати, розвідати, обговорювати... порадити і вірадити... Для правника тут широке поле... А що не правник має зробити? На те має він правника в своїй партії — маємо своїх адвокатів. А перше усього, не робити сего з шумом і гуками — але мирно праведно — і де я передовсім — комедії лишати Охримовичам. Сказано висше про поділ терену і праці. Терен не можна тут піймати в значіну тільки географ. хоть і географ. межі для діяльности людей діла мусять бути належито очеркнені. Під тереном можна також розуміти той обсяг впросів — інтересів народних, в ко-

не економічної програми, я зробив, і ся моя праця, надрукована в «Свободі», була відбита також окремо, але ані сеї відбитки, ані цілої програми з поясненнями партія доси не видала. Відси пішло, що всі пізніші зїзди партії проходили не то що без програмових дискусій, але навіть так, що ніхто з учасників ані разу не зацікавив ся мати під рукою програму партії, так якби се було щось зовсім непотрібне.

2. Потвердженням того, що се забуте програми з боку цілого загалу нац. дем. партії було не випадковим і не формальним, являеть ся ось який факт. Минулого і біжучого року в органі партійнім «Свободі» появляли ся без підписів і без застережень з боку редакції статі різко незгідні а навіть просто суперечні з програмою партії. Бо коли в основу програми покладено легальну організацію і легальну діяльність, «Свобода» ширила між народом переконане про безхосенність легальної діяльности, а в статі «Злодійська рука» і інших подібних видаваних редактором того органу навіть окремими брошурами, ширено думку про потребу нелегальної організації і системи політичних злочинів. Сі статі прийняв загал нац. дем. партії без ніякого протесту, і хоча вони означали фундаментальну зміну програми партії, то про те в партійній пресі про них не було ніякої дискусії. Се показує найліпше, що загал членів і проводирів нац. дем. партії справді не тямить своєї програми і вважає її не впливом своїх живих поглядів і змагань, а простим архівним актом.

3. І на полі організаційнім національно-демократична партія не сповняла найважнішого з тих завдань, задля яких я і дехто зо мною перед кількома роками вважали можливим пристати до неї, а власне не зробила нічого для зорганізованя селянської маси та веденя її до свідомого політичного життя. А не зробила сього знов таки тому, що відступила від тих організаційних принципів, які були первісно прийняті нею. Відповідно до тої первісної ухвали організація партії мала опирати ся на місцевих, сільських і міських організаціях, із яких через вибори мали виходити організації повітові, що зі свого боку мали вибирати делегатів на зїзд партійний, який повинен вибирати центральний заряд партії. Тимчасом теперішня організація опираєть ся на т. зв. організаторах, мужах довіря, іменованих і наділенних мандатом із центра, а маси народа лишаеть ся поза рамами організації. Так само відступила партія від принципу явности нарад і остатній зїзд напр. був зовсім тайним конвентиклем, якого нарад ані ухвал не опублікував навіть неофіційний орган партії «Діло», ані офіційний орган «Свобода».

Наріканя автора статі в «Ділі» на мене, будім то я не пробував переводити своїх поглядів у національно-демократичній організації показують, що писав ті слова чоловік зовсім

трім прийшлось би працювати, з народом стикатись, его жизненні, пекучі справи обговорювати, і тим чином довіре до себе будити і скрипляти. Обсяг кождоразової праці належить після головної задачі належито розмежити, н. пр. з напрямом просьвітно-моральним і народним, економічним (церков-школа, читальні, відчити, каси громадські, устрій гром., каси позичкові, крамниці — заступництво перед властями — особливо політичними.) З такого розмежеваня потреб і інтересів випливає яко конечність організація оперта на відповіднім поділі праці. Хто що, лучше розуміє, до того і компетентійший. Горожане ледвиб научили чого путнього з господарства сільського. Тут би лишити ргім людям, ознакомленим з господарством лучше. Але науки природні — так тісно звязані з господарством, то вже моглиби бути їх задачею. (Способи — метода експеримент, демонстрантивно... малений кабинеті фізик, поки порозуміє громада, може існувати в центрах більших місточок, де суть школи середні... колись — може не швидко моглоб інакше бути). Чи не взяти би ініціятиви «Просьвіти»? (На тім уриває ся начерк).

нетямущий у політичному житю. Піднесені мною на понеділковій нараді закиди показують виразно, що мені не ходить о жадні «мої погляди», а тільки о те, що нац. дем. партія вся в цілім своїм загалі не тямить і не переводить того, задля чого була заснована. Я особисто, усунувши ся від участі в політичному житю, не почувваю потреби переводити щобудь «своє» в тій чи якій инчий організації, і дорожу в них лише загальними програмовими та організаційними принципами, якіб могли вести до осягненя як найбільшої суми добра для як найбільшої маси нашого народа. Не менше сьмішна увага «Діла», що я міг брати участь у нарадах — не знаю вже, чи Нар. Комітету, чи зїздів партійних, бо мені кілька разів вислано запросини ad personam. В тім то власне й біда, що мені і многим подібним ніколи не можна було брати участі в тих нарадах з виборів, як репрезентавам певної ідейної чи організаційної групи, бо таких виборів, такої організації ніколи не було, а особеге запрошене, хоч би й підписане самим головою Нар. Комітету, не могло мені дати ніякого мандату і мойому голосови ніякої ваги.

Др. Іван Франко.

Япансько-російська війна.

Облога.

Алярмуючі вісти про упадок Порт-Артура не устають, хоть знов новий, загальний атак Япанців з д. 21 с. м. остав без висліду, як се сконстатовано навіть via Tokio. Ті алярми походять ячасти з біржевих спекуляцій, вчасти з оптимізму, що намірений, або підиринятий атак оповіщує ся вже доконаним з успіхом, а часто таки з морального пересьвідченя. Бо нападаючому видає ся так само, як тому, що лізе на високу гору: зразу він видить цілу гору, аж до вершка, який єму видає ся ось ось недалеко над головою, а коли стане лізти, то думає, що тільки вилізе на той вершок, що перед ним і вже буде на шпильо; тимчасом коли вилізе на сеї вершок, то побачить, що то не головний шпиль, а побічна тераса і треба лізти єще на висший вершок — на яким знов пересьвідчить ся, що шпиль навіть єще не видко, а треба знов лізти на висший верх і т. д. Сеж і ціла привада гірських виправ, сї несподіванки, а при военній облозі такі несподіванки — се незбагнена небезпечність. Бо тут не тільки сама природа громадаєть ті несподіванки, але і промисловий чоловік висилує ся, щоби їх як найбільше накопичити на погибель неприятелеви. Вовчі ями коли, дрова, муровані рови, неприступні форти скриті міни і ручні бомби, несподівані, закриті становиска, а при тім приладжене цілого терену для успішного острілюваня, спроможність взаїмного острілюваня фортів в разі занятя одного з них неприятелем, а до того ще скритий вибуховий ладунок в самім форті, який замінив би его в разі занятя в один вулькан, погребуючий під своїм румовищем неприятельску залогоу — ті і такі инші средства оборони ген. Стессель єще певно не вичерпав а береже їх строго, щоби чим близше осередка кріпости, тим більше міг противставити Япанцям тих «несподіванок». Та не дасть ся заперечити, що Япанці бють ся з правдиво азіякою погордою житя, з розпучливою завязатістю і витревалістю. Богато ровів і ям они вже засипали своїми трупами, а по них ідуть дальші полки до дальших атаків. Япанські сапери риють ся день і ніч в землі, а де не позволяє на те скалистий терен, звозять і зносять під градом куль мішки з піском та глиною, щоби під їх ослоною чимраз близше підступати під форти. Япанська артилерія стріляє навіть тоді, коли штурмуючі Япанці досягнуть самих фортових мурів, так що під єї шрапнелями падають разом свої і неприятельські воьки. А коли по відбитім штурмі рештки перебитих полків хочуть завернути ся, то артилерія шрапнелями, стріляними перед них, завертає їх назад на нехибну смерть. Острілюване міста ведуть Япанці без якого небуть ошаджуваня набоїв: полоть землі острілюють за полотею навздогад. Майже всі будинки ушкоджені, або цілком розвалені; навіть шпиталів з недужими не ошаддили. Япанські жерела доносять, що в останнім часі великий пожар від набою спалив

магазини і склад угля. Брак угля справді відбив би ся дуже трагічно на Порт Артурі, бо не тільки, що треба угля для ескадри і на топливо під час зими, але головно для витворювання електрики, без якої не могли би функціонувати рефлектори, що то таку важну службу сповняють так від сторони суші, як і моря. Мимо того всего можна припустити, що ген. Стессель давно почислив ся з тою небезпечністю і що в підземних льохах зложив з магазинів все потрібне, а склади угля прикрив грубою верствою землі. Коли був пожежар, то горіли хіба пусті, на пів розвалені будинки і може якась скількість відкритого угля для безпосереднього ужитку.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ. При зміні місяця просимо наших Вп. Передплатників о скорє відновленє передплати, зглядно о вирівнанє залеглостий та о прислудуванє нам нових передплатників.

Н О В І Н К И.

— **Календар.** В середу: руско-кат. Григорія новокес.; римо-кат. Андрея ап. — В четвер: руско-кат. Плятона, Романа; римо-кат. Елігія.

— **Є. Екск. Митрополит Шептицький** виїхав пині рано до Риму на ювілейні торжества Пренепорочного Зачатя Пр. Діви Марії.

— **В справі будови руского народного театру** довідуємо ся, що по вивезеню землі з площі будови до кінця марца 1905. р. архітекти Фельнер і Гельмер зачнуть будувати театр в же з днём 1. цвітня 1905. р. а віддадуть єго до ужитку в осени 1906. року. Ані насмішки Slow a polsk-ого, що руский театр не потрібний у Львові, ані зацитування Przegląd-у, що справа субвенцій соймової дасть ся еще поладнати в слідуоцій сесії — не здержать комітету будови і цілої рускої суспільности від довершеня діла, яке тепер стало сировою нарушеної народної амбіції.

— **До нашого всесеснійшого духовенства у львівській повіті.** Люта зима заглядає до кожної хати. Страшна она для найбіднійшої верстви по більших містах. Тисячі мешканців, як робітників, сторожів каменичних і т. п. мешкає по темних, вогких і холодних порах. Старі і малі надійють від холоду і голоду, та на жаль нема інституції, котра могла б подати поміч тим голодним тисячам населеня. Они лишені своїй судьбі — повільному завмираню в голоду. В люті морози бачимо, що люди милосердного серця сплять зерно по улицах міста, щоб птиці не синули з голоду, але нікому не прийде на гадку подбати о хліб, щоб нуждар міг ним поживити ся, або занести голодній дитині, що плаче в нетопленій хаті. Такий хліб подає нашим найбіднішим дітям у Львові «Руска Захоронка». Зверх сотки дітвори еходять ся кождої днина, щоб їх поживити, приодіти і на добру дорогу навести. Та не легко приходить виділові Захоронки зібрати кожного місяця до трох соток корон на пократе видатків в двох Захоронках. Членів числить Захоронка немного, а жертви впливають дуже рідко. Тому постарав ся виділ о дозвіл властий на збиранє жертв в повіті львівській. В тій цілі вишле своїх людей до поблизких сіл і звертає ся з горячою просьбою до всіх Вп. Священників і урядів громадских, щоб допомогли ласкаво в збираню складок в грошах і натураліях. — *Від виділу Рускої Захоронки* улица Савіги ч. 5.

— **3 „Научного Кружка“ тов. „Основа“.** Загальні збори Научного Кружка відбули ся дня 27. XI. 1904 на яких вибрано отсей заряд: Зенон Горницький голова, Рудольф Іванчук місто голова, Іван Яремко писар і скарбник. Дня 4. грудня в неділю відбуде ся відчит тов. Іванчука під заголовком: «О модернізмі». Гостям дуже раді.

— **П. Ярослав Гординський,** укінчений студент філософії і талановитий новеліст, якого твори були печатані також в нашій часописі, зложив на львівській університеті кваліфікаційний іспит на учителя середних шкіл з укр.-рускої літератури яко головного предмету та латини і греки як побічних предметів.

— **Народні пісні** всіх австрійских народів має видати міністерия просвіти в окремім збірнім виданю. В справі сего прозкту міністерія відбула ся дня 26. с. м. снільна нарада під проводом д-ра Гартля, в якій взяли участь два Русини, проф. Шухевич і др. Мандичевский. Міністер просвіти подякував присутним за участь в нарадах і заявив, що ходить головно о уложене програми акції, поділу праці і устанавленя авторских комітетів в поодиноких краях. Міністер висловив надію, що любов і запал до спільної справи усунуть всі народні сварні і просив зібраних вибрати комісію для веденя цілої справи. Вкінці вибрано тіснійший комітет, який має видати інструкції для збирачів пісень, зглядно має видати обіжник з питаннями.

— **Торговлю залізничними білетами** управляли в великих розмірах жида на шляху Дрогобич-Борислав. Ведено єї в той спосіб, що уживано тих самих білетів по кільча разів денно, бо білетів там не передіравлено, а поїзди їздять на тім шляху по сім разів денно там і назад. Обманці мали з того по кільканайцять реньских денного зарібку. Оноді увязнено з них три штуки: Мавр. Ротмана, Нехе Роздайтша і Регіну Гафтар, а судовє слідство може викриє більше тих торговців.

— **Резиґнація з президентури.** Президент м. Львова др. Малаховский, вибраний послом до державної ради, виїс свою резиґнацію з президентури і повідомив міську касу, аби з днём 1. грудня замкнула єму платню.

— **Нові посади.** Як доносять з Відня, при політичних властях в Австрії в 1905. р. буде системізованих 80 нових посад. З того на Галичину припадає: 1. посада радника намісництва, 2. посади секретарів намісництва, 1. повітового комісара, 2. концепістів, 1. рахункового радника, 1. повітового ветеринаря, 3. ветеринарних асистентів, 1. надінженера, 1. адюнкта будівництва, дальше з нагоди наміреного утвореня нового староства посади: 1. старости, повітового комісара, 1. повітового секретаря, 1. санітарного конципіста і 1. повітового ветеринаря.

— **3 бразилійської Парани** доносять Gaz. polska, що тамопні Русини зібтали доси на руску друкарню 170 мільрейсів (около 170 К).

— **Нерівна борба.** В каштадскім порті один з нурків Пальмер пережив тяжку пригоду з величезним морским поліном. Пальмер був в глуні моря 35 стіп від плеса, а вода була так прозрачна, що дуже точно бачив, що діє ся довкола него. Ненадійно поліп, укритий за каменем, витягнув одно із своїх величезних рамен і вмить спутав ним ногу нурка. За хвилину висунуло ся друге рамя і спутало руку нурка. Вкінці цілий поліп виліз заа каміня і одлів цілого Пальмера своїми сисавками. Нурок як раз тоді не мав при собі ножа і не міг боронити ся. Сипнув проте за ливу на знак, аби єго витягли. Коли Пальмера витягнуто, він ледви дихав, оплетений раменами поліпа, який так приссав ся до тіла нурка, що треба єго було кавалками відтинати. Зьвір мав 11½ стіп довжини.

— **Борби когутів.** Крім кровавих борб биків відбувають ся в деяких провінциях Іспанії також не менше жорстокі борби когутів. Таких когутів, призначених до диких брбничих виступів в цирках, гдують окремо в той спосіб, щоб їм корм не переходив в товщ але скріплював мязи. Представленє борби когутів відбуває ся в Мадриті кождої неділі перед полуднем. Бороть в чотирі. Властители когутів приходять коло десяти години до цирку із своїми «лицарями» під пахою. Три до чотирі тисячі зритель заовняють місця і ждуть з запертим віддыхом початку представлення. На підвишенім місці засідає п'ять судій. Они оглядають когутів, зануряють їх кінті в сьвіжі цитрини, аби пересьвідчити ся, чи не затроєні — бо властители когутів нераз уживають сеї штуки — відтак натирають когутам дзьоби і кінті оливою і передають їх назад властителям. Тоді ставлять борців по два дзьоб проти дзьоба і на даний знак пускають їх. З неописаною скаженостію кидають ся когути на себе, варивають собі жмутки ліря враз з тілом, роздирають груди остриями кігтями. А судії, властители і публіка аж дух в собі заперіють з цікавості. Небавом когути гублять все піре, на шиї і на стегнах показують ся окровавлені крости, крила звисають безладно до землі, а однак лють когутів не зменшає ся; поки пушка духу в їх грудях, борять ся смертельні вороги дальше, старають ся видзюбати противникови очи або занести смертельний удар в серце. Нараз оден когут, як поражений близкавкою, паде на землю — між публікою ті, що залажили ся проти него, плещуть в долені — та сейчас зміняє ся ситуація. В хвилі, коли побідник когут звертає ся до публіки, аби запіяти про свою побіду, єго звалений противник зриває ся з землі і ударом в груди убиває передчасного побідника. Тепер виплачують ся заклади і на арену виступає друга пара. Публіка таких цирків дуже мшана, по більшій часті она рекрутує ся з простого народу. Заклади, які видці ставлять на доодиноких когутів, доволі високі, так що неоден сват виходить з цирку обіграний до сотки. Звичайний когут цирковий коштує коло 50 К. Але за визначених і славних когутів-побідників платять ся не раз поперх 2.500 К. Треба ще згадати, що когутам закладають деколи металеві кігті, аби борбу зробити ще жорстокійшою. І що тут говорити про «культуру» і «цивілізацію»?

— **3 Інститута св. Ольги у Львові.** Від многих літ удержує «Руске Товариство педагогічне» женської Інститут св. Ольги, в котрім одні учениці находить приют за зниженим оплатою. В сім році найшло там приміщенє над 40 дівчат. Однак при великій дорожнї, яка у Львові тепер занавувала, годі сей Інститут удержати. Тому примушені ми звернутись до жертвенности наших Родимців. Намі Родимці допомагають від довших літ тутешні мужескі бурси всякими

харчами, а тим дали їм можливість, удержувати за малими оплатами величезне число учеників. Так осьміляємо ся і ми від нашого женського Інститута звернутись до наших Вп. Родимців, а спеціяльно (позаяк ходить тут о заведене дівоче) до добрих сердець наших руских газдинь з просьбою, щоб зволити допомочи і нашому Інституту ласкавими дарами із свого домашнього господарства. Іменно просимо сусідів Львова о ласкаву присилку бараболь, капуста, бураків і т. п., а знов подальших добродійв і жпучих в більше благословенних сторонах о кукурудзяну муку, крупи, овочі, омасту і т. п., котрих і присилка залізницею оплатилась би. Наш Інститут послужив вже неодній рускій родині і певно стане і в будуче ще многим родинам в добрій пригоді. Тому надіємо ся, що між нашими Родимцями найдуть ся теплі серця для доброй справи, що не відкажуть своїй помочи. Ласкаві дари просимо присилати на адресу настоятельки Інститута, пані Косевичевої (вдовиці по сьвященнику), при улиці Сави ч. 3. У Львові, в жовтні 1904. — За Інститут св. Ольги: о. *Александр Стефанович*, катихит в женській учит. семинарії.

— **Подяка.** Старшина львівск. «Сокола» складає Вп. п. Олені Леонтовичевій з Долини к. Стрия щирю подяку за дарунок 20 К зложених на будову дому «Сокола» замість вінця на домовину свого дорогого мужа бл. п. Стефана.

— **Родимці! Памятайте на бурсу „Шкільної Помочи“** в Снятині, в якій сего року найшло приют поперх 20 учеників реальної школи, дітий убогих селян.

Телеграми

з дня 29. падолиста.

Відень. Під проводом міністра заграничних справ гр. Годуховского відбуло ся вчєра засіданє ради міністрів в справі торговельних договорів з Німеччиною. В конференції взяли участь також: угорский премієр гр. Тіса і гр. Посадовский, німецкий секретар стану.

Відень. Ранішні часописи доносять, що пересправи що до торговельних договорів з Німеччиною розбили ся та що гр. Посадовский виїздить завтра до Берліна.

Будапешт. З многих місцевостей доносять про манифестації в честь гр. Тіса і з заявами симпатії для ліберального сторонництва.

Токіо. Вчєра зібрав ся япанський парламент. По виборі омісії і по поладнаню формальностей замкнуто засіданє. На нинішнім засіданю мікадо виголосив престольну промову.

— **Рахунок „Повітового Товариства кредитового“ у Бібрці,** стовар. зареєстр. з обмеженою паркуою, за місяць жовтень 1904.

Стан довжний:

1. Уділи	1035-93 К	
Фонд резервовий	312-47 „	1348 К 40 с.
2. Вкладки: Стан з		
початком місяця	2469-26 „	
вложено	122-74 „	
внято	46— „	
Стан з кінцем місяця		2,546 К — с
3. Позички затягнені:		
Стан з початком		
місяця	2000— К	
Затягнено	— „	
Стан з кінцем місяця		2,000 К — с.
4. Сальдо відсотків		108 К 61 с.
5. На рахунку біжучім		29 К 62 с.
Сума		6,032 К 63 с.

Стан чинний:

1. Позички уділені: Стан з початком		
місяця	4,727-19 К	
сплачено	206-21 „	
уділено	1,100-40 „	
Стан з кінцем місяця		5,621 К 38 с.
2. Льокації	100 „	— „
3. Кошти спору	7 „	18 „
4. Готівка	36 „	03 „
5. Вартість друків	268 „	04 „
Сума		6,032 К 63 с.

Членів прибуло 46, убуло —. Остало з кінцем жовтня 167 членів з декларованими уділами в сумі 2390 К. Стопа процентова від вкладок 5%, а від позичок 6%. Затягнено позички в «Кравім Союзі кредитовім» на процент 5½.

Дирекція.

Конкурс.

Головний Виділ Товариства «Просьвіти» у Львові розписує отрим конкурс на стипендійну заповомогу в квоті 240 К імени Теодора Качали, сина Григорія, бувшого господаря в Ферлєві.

Ся заповомога призначена для сина селянина — господаря руської народности, ученика середних шкіль або студента університету, з цензурами в свідочстві переважно відзначаючими, зглядно добрим кольоквіями.

Поданя з долученими свідочтвами науки і свідочством убожества, виданим від гр.-кат. уряду парохіяльного та потверженням громадскою зверхностию, вносити належить до Головного Виділу Товариства «Просьвіти» у Львові (Ринок ч. 10, I. поверх) найпізнійше по день 15. грудня 1904 р.

За Головний Виділ Товариства «Просьвіти», у Львові дня 15. падолиста 1904.

Юліян Романчук,
голова.

Іван Яримович,
секретар.

Конкурс.

Головний Виділ Товариства «Просьвіти» оголошує отрим конкурс в ціли наданя одной стипендії бл. п. Франца Фронца, призначеної після остатної волі покійника з дня 25. червня 1870 року для убогого молодця обряду гр.-кат., учащаючого до низшої ц. к. гімназії в Перемишля, з виключенем синів священників і дяків, в річній квоті 180 К, з реченцем до дня 15. грудня 1904 р. Убігаючі ся о сю стипендію мають в тім реченци внести просьбу, заосмотрену метрикою хрещеня, свідочством убожества і шкільним свідочством з остатного курсу через Дирекцію ц. к. гімназії в Перемишля до Головного Виділу Товариства «Просьвіти» у Львові. Стипендія буде виплачувати ся в двох рагах піврічних по 90 К а то в місяцях: лютім і липни дотячно го року шкільного за предложенем квіту, удостовереного через Дирекцію ц. к. гімназії в Перемишля, і свідочства шкільного за остатний курс.

Ученик наділений сею стипендією, тратить єї, коли укінчить низшу гімназію в Перемишля, або коли перейде перед єї укінченням до якої другої гімназії або якого другого наукового заведеня.

За Головний Виділ Товариства «Просьвіти» у Львові дня 15. падолиста 1904 р.

Юліян Романчук,
голова.

Іван Яримович,
секретар.

Colosseum в пасажи Германів

при ул. Соняшний у Львові.

від 16. до 30. падолиста 1904.

1) Орхестра. 2) Реклямограф. 3) Rellington, міжнародна співачка. 4) В канцелярії директора театру, шутка зі співами. 5) Terra Semmloff, надзвич. субретка ексцентрична. 6) Дружина Carle, феноменальний акт на вільнім дроті і жонглєри. 7) Орхестра. 8) La Bella Morenita, славна танечниця і співачка іспанська. 9) Arnold Barkau, актуальний гуморист з власним репертуаром. 10) Дружина Steward Arkas, феноменальні сальонові гімнастики. 11) Edmondine, весела пантоміна з 5 осіб. 12) Біоскоп Езера.

Щоденно о 8. год. вечер представлено. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. попол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High Life представлено. Білєти вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З куплєним білєтом на фотелі, ложі і Грядні крісла можна їхати даром на представлене омнібусами Кольосою, акі ждуть коло Віденської кавярні.

Надіслане.

Др. Мирон Вахнянин

лікар клініки львівського універс., б. лікар клініки проф. Лайдена в Берліні
ордиує у внутрішних недугах від 3—5 попол.
ул. Академічна ч. 26. (мезанін).

ОКУЛІСТ

Др. ЯРОСЛАВ ГРУШКЕВИЧ

ордиує
при ул. Личаківській ч. 19 А від 11—12 і від 4—5.

Виконує найдешевше!

Всякі роботи ритівничі, печаткові і цизельовані. Власний виріб стампиль кавчукових і металевих, гравіроване на метали і дорогих камінях.

Монограми, герби і гузики до упряжи і ліберії, шильди ритовані і ляті, таблиці з бляхи прасовані для сторожи і асекураційних товариств. Печаткові марки, знаки до випалєня з веліза і шпунтові бляшки. Склад кавчук-вих друкарень „Perfect“ і ріжних фарб до стампиль.

Артист. заведеє ритівниче

А. Зігмана, у Львові

14 ул. Сикстуска 14. 119 (14-20)

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1. мая 1904.

(Приїзд і відїзд поданий після середно-європейского часу).

о год.	Приходять до Львова (головний дворець)	о год.	Відходять зі Львова (головний дворець)
6:00	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Хирова	6:20	до Іцкан, Яс, Букарешту, Жидачева, Потутор, Керезмезе, Чорткова (від 1/7—31/8), Сучави
6:10	з Іцкан, Чорткова, Калуша, Делятина (чер. Коломию 1/6—30/8, вкл. в нед. і свята), Керезмезе (1/6—30/8, вкл.)	6:30	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Гусятина, Чорткова
7:30	з Рави рускої, Сокаля	6:45	до Лавочного, Пешту, Дрогобича, Борислава
7:40	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	6:50	до Яворова
7:45	з Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуша	8:25	посл. до Кракова, Відня, Берліна, Праги, Любачева, Самбора, Закопаного
8:00	з Самбора, Хирова	8:35	до Кракова, Відня, Праги, Ясла, Освєнціма
8:10	з Станиславова, Жидачева, Потутор	9:10	до Лавочного, Хирова, Калуша, Ходорова
8:20	з Яворова	9:25	до Самбора, Хирова
8:55	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги, Закопаного через Краків, Мезельборча, Пешту	10:35	до Тернополя, Потутор
10:02	з Стрия, Борислава	10:40	до Черновець, Делятина, Заліщик, Новоселиці
10:20	з Рипшева, Любачева	10:50	до Белци, Сокаля, Любачева
11:25	з Коломиї, Жидачева, Потутор, Керезмезе	1:55	посл. до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Чорткова, Заліщик, Гусятина
1:10	з Лавочного, Калуша, Хирова, Борислава	2:45	посл. Іцкан, Яс, Букарешту, Потутор, Калуша, Жидачева, Чорткова, Вишніш, Керезмезе
1:30	посл. з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Н. Сачча, Ріманова, Івонича, Сянока, Хирова	2:55	посл. до Кракова, Відня, Берліна, Праги, Закопаного
1:40	посл. з Іцкан, Чорткова, Калуша, Заліщик, Кічмана, Новоселиці (через Жучку, Вишніш)	3:05	до Стрия, Хирова, Борислава, Тухлі від 12/6—30/8, вкл.), Сколього (1/6—30/8, вкл.), Ходорова, Калуша
2:30	посл. з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Грималова, Гусятина, Копичинець, Козови	3:30	до Рипшева, Любачева, Хирова
4:35	з Стрия, Хирова, Тухлі (12/6—30/8, вкл.), Сколього (1/6—30/8, вкл.)	3:40	до Самбора, Хирова
4:45	з Яворова	5:48	до Яворова
5:03	з Сокаля, Белци, Любачева	5:55	до Коломиї, Жидачева
5:30	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Грималова, Потутор, Заліщик, Гусятина, Іваня пустого, Скали, Копичинець	6:20	до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги, Карльсбаду, Хирова, Пешту, Н. Сачча
5:40	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Освєнціма	6:40	до Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуша
5:50	з Іцкан, Жидачева, Новоселиці і Сучави	7:05	до Рави рускої, Сокаля
8:40	посл. з Кракова, Відня, Берліна, Праги, Івонича	9:00	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів
9:10	з Іцкан, Букарешту, Чорткова, Потутор, Жидачева (12/6—30/8), Гусятина, Керезмезе, Калуша	10:05	до Перемишля (1/6—30/8, вкл.), Хирова, Н. Загіря
9:50	з Кракова, Відня, Берліна, Броцлава, Варшави, Праги, Освєнціма, Хирова	10:42	до Іцкан, Чорткова, Заліщик, Делятина, Сучави
10:00	з Самбора, Хирова, Сянока, Ясла	10:55	до Кракова, Відня, Броцлава, Праги
10:20	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Заліщик, Скали, Іваня пустого, Гусятина	11:00	до Підволочиск, Бродів, Копичинець, Грималова
10:40	з Лавочного, Пешту, Хирова, Калуша, Борислава	11:05	до Стрия
12:20	посл. з Іцкан, Яс, Царгорода, Жидачева, Заліщик	11:10	до Рави рускої, Любачева (що неділі)
2:31	посл. з Кракова, Берліна, Варшави, Відня, Праги	12:45	посл. до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги, Закопаного, Н. Сачча
3:25	з Тернополя, Бірок великих, Грималова	2:51	посл. до Іцкан, Яс, Букарешту, Чорткова, Керезмезе (від 1/6—30/8, вкл.), Сучави, Кічмана
		4:10	до Кракова, Відня, Броцлава, Берліна, Праги, Пешту, Самбора, Яснока, Освєнціма
			з двірця „Підзамче“
7:20	з Підволочиск, Одеси, Київ і Бродів		
2:15	посл. з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Грималова, Гусятина, Копичинець, Чорткова	6:43	до Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Копичинець, Гусятина, Чорткова
5:06	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Заліщик, Потутор, Іваня пустого, Скали, Гусятина, Бродів, Грималова	10:52	до Тернополя, Потутор
10:02	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Заліщик, Іваня пустого, Скали, Гусятина	2:09	посл. Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Копичинець, Гусятина, Грималова, Скали, Іваня пустого
3:04	з Тернополя, Бірок великих, Грималова	9:21	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів
		11:24	до Підволочиск, Бродів, Копичинець, Заліщик, Іваня пустого, Скали, Гусятина, Грималова

ПОЇЗДИ ЛЬОКАЛЬНІ.

Приходять на головний дворець:

з Брухович 6:42—7:00 рано, 11:45 перед полуд. 3:00, 4:30 і 5:43 пополуд. 7:54 і 8:59 вечером (до 11/9 вкл.)
з Янова 8:20 рано, 1:16, 4:45 попол., 9:25 вечером (від 1/5 до 30/1, вкл.), 10:00 вечером (від 15/5 до 31/8 вкл. в неділі і свята).
з Ширця 9:35 вечер. (1/6 до 11/9, вкл. в неділі і свята).
з Любіня вел. 11:35 вечером (від 15/5 до 11/9 вкл. що неділі і свята).

ЗАМІТКА: Час середно-європейський ріжнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мин. часу львівського. Нічні години від 6 вечер до 5:53 рано обсядені рамками. В місті продає білєти анжмайні агенція місцевий Й. Ст. Соколовского насаж Гавемана 9. від 7. рано до 8. вечером. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць державних (ул. Красівних ч. 5.) уділяє поясненя в справах залізничних, продає білєти всього рода і розкладу їзди, в годинах урядових від 8. рано до 3. пополудни, а в неділі і свята від 9. рано до 12. в полудне.

Відходять з головного двірця:

до Брухович 5:48 рано, 9:30 і 10:50 перед полуд., 1:05, 3:45 і 5:05 попол., 7:05 і 8:01 веч. від 8/5 до 11/9 вкл. 11:10 в ночи (що неділі).
до Янова 6:00 рано, 9:15 перед полуд. (від 1/5 до 30/1, вкл.) 1:35 попол. (від 15/5 до 31/8 в неділі і свята), 3:18 попол. (від 1/5 до 30/1, вкл.) і 5:48 пополудни.
до Ширця 1:45 попол. (від 1/6 до 11/9 вкл. в неділі і свята).
до Любіня вел. 2:15 попол. (15/5 до 11/9 вкл. в неділі і свята).

Кождий курець нехай домагає ся правдиво руских паперців:

Козак, Кобзар, Гуцул.

Цигаретові тутки:

Козак, Фелькович.

Астати можна всюди.